

Att.:

Lene Christiansen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

20. februar 2009
aw@danskepatienter.dk

Vedrørende lovforslag om etablering af udvidet behandlingsret for psykisk syge voksne

Danske Patienter takker hermed for muligheden for at kommentere på lovforslag om etablering af udvidet behandlingsret for psykisk syge voksne.

Danske Patienter finder det positivt og rigtig, at voksne med psykiske lidelser nu også omfattes af en udvidet behandlingsret. Danske Patienter mener dog, at der er en række punkter, som behøver afklaring og præcisering før, at lovforslaget kommer til at virke efter hensigten.

Danske Patienter vil indledningsvis gerne henlede opmærksomheden på de store startvanskeligheder, som vi allerede har erfaret omkring indførelsen af børn og unges udvidede ret til udredning og behandling indenfor 2 måneder tilbage i august 2008 - ikke mindst i relation til at indgå aftaler mellem regioner og relevante behandlingsinstitutioner.

Danske Patienter opfordrer derfor til, at man tager ved lære af denne proces, så man sikrer, at aftalerne mellem relevante behandlingsinstitutioner og udredningstilbud er på plads indenfor nærværende år.

Ligestilling af rettigheder for psykisk syge voksne med somatisk syge

Danske Patienter finder det forkert og ubegrundet, at voksne mennesker med en psykisk lidelse ikke får samme rettigheder som voksne mennesker med en somatisk lidelse. Således fastholder forslaget, at voksne mennesker med en psykisk lidelse skal vente 2 måneder, før de opnår ret til et andet tilbud, hvor voksne mennesker med en somatisk lidelse har denne ret efter 1 måned. Danske Patienter skal hermed opfordre til, at denne forskelsbehandling udlignes, således at mennesker med en psykisk lidelse får udvidet behandlingsret efter 1 måned.

Undersøgelse og diagnosticering

I lovforslaget nævnes der intet om tidsfrister for undersøgelse og diagnosticering. Der er således uklart, hvorvidt retten til undersøgelse og diagnosticering er inkluderet i de 2 måneder eller om man skal have været igennem undersøgelse og evt. diagnosticering for at få glæde af behandlingsretten. Danske Patienter mener, at voksne mennesker med en psykisk lidelse bør have tilsvarende ret som på børne- og ungeområdet således, at retten til udredning også bliver omfattet i det aktuelle forslag.

Ventetider hos en psykiater er et stort og stigende problem, som både kan forværre tilstanden og forringe livskvalitet for mange med psykiske lidelser. Hvis undersøgelse ikke er indeholdt i de 2 måneder, ser vi stor risiko for, at de lange ventetider på undersøgelse, vi allerede kender i dag, vil udvande den foreslåede udvidede behandlingsret betydeligt. Danske Patienter finder det derfor afgørende, at retten til undersøgelse inkluderes som en ret indenfor de 2 måneder.

For snæver målgruppedefinition

Gennem forslaget bruges forskellige betegnelser for målgruppen. F. x. bliver der i teksten brugt både betegnelsen psykisk syge voksne og andre steder psykiatriske patienter. Vi mener, at behandlingsretten skal omfatte alle voksne danskere med psykiske problemer og sygdomme også uden, at de har/er en del af psykiatrien. I det øjeblik den praktiserende læge vurderer, at patienten har et psykisk problem eller er psykisk syg og samtidig vurderer, at han ikke selv kan hjælpe, bør patienten være omfattet af behandlingsretten. Danske Patienter vil derfor forslå, at betegnelsen *psykisk syge* bruges konsekvent alle steder, således at målgruppen eksplicit omfatter psykisk syge, der ikke er i eller har brug for psykiatrien. Hermed bliver det også muligt at forebygge

og sikre, at lettere psykiske problemer ikke bliver til alvorlige psykiske sygdomme. Et godt eksempel på det er spiseforstyrrelser der, hvis de opdages og behandles i tide, som regel ikke udvikler sig til den livstruende og omkostningskrævende sygdom, som vi desværre ofte oplever i dag.

Vi finder det væsentligt at fremhæve gruppe af mennesker med psykiske problemer og sygdomme, som ikke er i psykiatrien, fordi psykiatrien i dag primært er i kontakt med mennesker med psykotiske lidelser, som er langt de færreste af de mennesker, der har psykiske problemer og sygdomme. Til gengæld er der mange af de ikke-psykotisk syge, der ingen hjælp får, fordi de ikke opfattes som syge nok til at blive behandlet i psykiatrien, hvilket heller ikke er det rigtige for de fleste. Denne gruppe har oftest mere gavn af en henvisning til en psykolog eller en psykoterapeut, hvilket der desværre ikke er mulighed for efter gældende regler. Vi finder det meget uheldigt - og kalder på ændring af mulighederne. Situationen for et menneske med psykiske problemer, som ikke umiddelbart kan behæftes med et psykiatrisk behandlingsbehov, kan beskrives som, hvis man som somatisk patient gik til en læge, med en lidelse han ikke kunne behandle, fordi det krævede specialistviden, og da patienten ikke var så syg, at behandling på et hospital var nødvendigt eller mulig, blev patienten ikke behandlet.

Begrænset valg behandlingsmuligheder og kapacitet

For de der ikke vil have gavn af behandling i psykiatrien - fordi de ikke er syge nok - er der reelt ingen behandlingstilbud i offentligt regi. Langt de fleste af dem kunne hjælpes ved samtaler hos privat praktiserende psykologer, psykoterapeuter eller psykiatere. Forslaget til udvidet behandlingsret kunne forbedres helt afgørende, hvis der blev en mulighed for de praktiserende læger til at henvise deres patienter til en af disse faggrupper - ikke mindst i lyset af den manglende kapacitet i psykiatrien til netop den gruppe patienter. Danske Patienter opfordrer derfor til, at man tager skridt til udvidelse af den samlede behandlingskapacitet ved, at der gives ydernumre til flere privatpraktiserende psykiatere og psykologer. Dette vil også være i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens retningslinjer for organisering og behandlingen af spiseforstyrrelser, idet det her anbefales, at behandling ydes på laveste effektive niveau.

Forslaget lægger endvidere op til, at patienternes valgmulighed begrænser sig til de sygehuse, klinikker m.v., der har indgået aftale med den enkelte region. Danske Patienter mener, at patienterne skal sikres reelle valgmuligheder, ved at Sundhedsstyrelsen udarbejder nogle kriterier for, hvad den enkelte klinik eller behandlingssted skal leve op til, alt efter hvilket niveau af sygdommen man vil behandle, og at de klinikker og behandlingssteder, der kan leve op til de krav, kan indgå en aftale med regionen.

Unge psykisk syge

For de unge der rammer aldersgrænsen til voksenpsykiatrien, er det en barsk oplevelse og skadede for behandlingsforløbet den ene dag at tilhøre børn- og ungegruppen og den næste dag at tilhøre voksenpsykiatrien. Fx blandt børn og unge med spiseforstyrrelser og selvskadede adfærd oplever mange den svære overgang fra børn- og ungeindsatsen til voksenindsatsen, hvor den nære omsorg, de har været vant til fra børne- og ungdomspsykiatrien, forsvinder fra den ene dag til den anden i en i forvejen sårbar og behandlingskrævende situation. Disse forhold gør sig også gældende indenfor den akutte indsats.

Danske Patienter vil gerne hermed opfordre til, at der gøres en særlig indsats for at udjævne og lette overgangen, f. x ved at ændre aldersgrænsen for voksenpsykiatri til fra 20 år.

Med venlig hilsen

Morten Freil

Direktør